РІК IV. Почта оплачена гуртом. ЛЬВІВ, 29. ЧЕРВНЯ 1930. Porto zapłacone ryczałtem. Ч. 25.

ПРАВДА

ІЛЮСТРОВАНИЙ ЧАСОПИС

Виходить що тижня.
Адреса Редакції і Адм.:
„ПРАВДА"
Львів. вул. Кльоновича ч. 8. II. пов.
Телефон 4-48.

ПЕРЕДПЛАТА
в краю: Річно 12 зол.
Піврічно 6 зол.
Чвертьрічно 3 зол.
Місячно 1 зол.
За кордоном: Річно 2 ам. дол. або їх рівновартість.
Поодин. число коштує 20 сот.

ПОВОРОТ ФЕРДИНАНДА ДО БОЛГАРІЇ

Болгарський уряд дав дозвіл б. болгарському цареві Фердинандові на поворот до Болгарії.

НЕБУВАЛА СПЕКА В СИБІРІ

В останних часах навістила Сибір небувала спека. Температура доходить до 53 степенів. Біля Красноярска загорілася висушена трава, огонь охопив величезні простори, які уявляють собою огненне море. Опріч того загорівся сибірський ліс (тайґа). Зліквідувати пожежу неможливо.

СТРАШНИЙ УРАҐАН НАД КИЇВО[М]

Над Київом пронісся на днях страшний ураган, а відтак наступила сильна злива. Найбільше потерпіло передмістя що зветься Куренівка. Вулицями плила вода глибока на 2 метри. Населення охопив страшенний переполох.

ПОЖЕЖІ В САМБІРЩИНІ І ЯВОРІВЩИНІ

В селі Кульчиці рустикальні пов. Самбір вибухла оноді пожежа, якої жертвою впало 18 господарств. Шкода виносить 35 тисяч зол. Причина пожежі не відома.

В Кобильниці руській пов. Яворів підпалив хтось пятилітний ліс. Згоріло около 10 моргів ліса. В звязку з підпалом арештовано двох хлопців: одного 12-літнього, а другого 17-літнього.

ГРАД У ДЗВИНЯЧІ

Над полями Дзвиняча пов. Чортків пройшла буря з градом і знищила 500 морґів збіжжа і 5 морґів городовини.

КУРС ДЛЯ ГРОМАДСЬКИХ ПИСАРІВ

Тимчасовий Самоврядний Виділ у ліквідації відкриває 9. серпня сорок шестий курс для гром. писарів. Подання о приняття треба вносити найдальше до 10. липня на руки свого Повітового Виділу, який уділить також близших пояснень.

ВИПАДОК ПРИ БУДОВІ

В Павлові пов. Радехів у Дмитра Співака працював при будові стодоли Теодор Карпюк. Підчас праці Карпюк впав з криші на землю та так вдарився головою о крокву, що погиб на місці.

Фанатичне свято в Єрусалимі

В день свята Свободи Небі Муза Араби тисячами проходили вулицями Єрусалима з прапорами та слухали боевих мов бесідників.

Міста—велити

40 міст з міліоновим населенням.

Перед війною було на цілім світі всего 20 міст, що мали більш чим міліон населення. По війні маємо вже таких міст аж 40. Протягом останних 15 літ міста страшенно побільшилися, це відноситься передовсім до азійських і американських міст. Підчас коли перед війною Европа мала 10 міст з міліоновим населенням, а Азія й Америка мали лише по 5, то тепер Европа має 15 таких великих міст, 13 Америка, 11 Азія і 1 Австралія.

Перед війною Лондон був найбільшим містом на світі, а тепер на перше місце висунувся Ню Йорк, котрий після найновіших обчислень має 9,350.000 мешканців. Дальше йде Лондон з 7,660.000 мешканцями. На третьому місці стоїть Париж з 4,600.000, дальше йде Берлін, що має 4,126.000 і дуже скоро по американськи розвивається так, що вже тепер поважно загрожує Парижови, що його випередить. Страшно занепадає Відень, що має тепер 1,900.000 і Ленінград (Петербург) з 1,600.000 мешканцями Перед війною був Відень на 7 місці в табелі великих міст, а тепер стоїть на 12-тім місці. Взагалі тепер є на світі 40 міст, що мають понад міліон населення.

—o—

Замкнення надзв. соймової сесії

Відложене ще 23 травня надзвичайне засідання Сойму не відбулося і в червні, бо на основі § 25 конституції президент держави замкнув із днем 21 червня надзвичайну соймову сесію, що навіть не була отворена. Та опозиційні клюби свого не дарують, бо заповідають, що знов предложать президентові держави нове внесення з підписами $^1/_3$ части послів, якої вимагає закон у справі скликання надзвичайної соймової сесії. Як ми вже зазначили в ч. 21 „Правди" мабуть ранше жовтня до засідання Сойму уряд не допустить. В жовтні з огляду на ухвалення бюджету сойм повинен би зійтися на сесію.

Та дуже правдоподібне, що цей Сойм вже не буде скликаний, а його в осени розвяжуть та розпишуть нові вибори на зиму.

ПОДІЇ В СССР.

Сталін і Ворошилов. На північнім Кавказі. В Сибірі і на Україні. Присуд отамана Лисовського.

Наслідком напружених відносин між Сталіном, а комісаром військових справ Ворошиловом, було усунення цего послідного. Його мав заступити поки що був командант червоної армії на Далекому Сході Блюхер, ревний прихильник Сталіна. Усунення Ворошилова наступило серед таких обставин. До Гірок, літньої резиденції Сталіна, приїхав у ночі начальник ДПУ Мєнжинський і заявив йому, що має докази нібито в останних часах Ворошилов приготовляв повстання московського гарнізону. Всі війська Москви мали станути по стороні Ворошилова, а підчас відкриття зїзду комуністичної партії мав Ворошилов увійти з військом на салю і арештувати Сталіна. Коли Сталін це почув хотів Ворошилова зараз таки арештувати, та відтак надумався і лиш усунув його та зарядив над ним домашний арешт. Тимчасом Ворошилов свого службового становища не покинув і Сталін мусів йому уступити, бо боявся Ворошилова, котрий є дуже рішучий і мігби йому відповісти гарматами.

На північнім Кавказі вбили начальника червоного відділу Герейханова, що був висланий з Москви для здавлення повстанського руху. Провідник відділу повстанців Ших-Ахмед взяв у полон цілий відділ червоноармійців. Він вибрав з поміж них усіх комуністів і розстріляв. На Сибірі продовжуються селянські заворушення у звязку з колєктивізацією.

Біля Красноярська напали селяни на колхоз і знищили весь інвентар, комуністів сильно побили, те саме було з колхозом біля Томска.

На Україні вбивають селяни комуністів-робітників, яких висилають з міст для агітації за колєктивізацією. В полтавській окрузі спалили колхоз „Червоний Хлібороб".

У Житомирі скінчився процес отамана Лисовського, котрий протягом кількох літ виконав багато нападів на радянські установи в бердичівській і київській окрузі. В кінці минулого року виконав він смілий напад на пароплав між Київом і Чорнополем. Лисовського розстріляли.

Франц.-італійські непорозуміння

Англійські часописи доносять, що відносини між Італією і Францією напружені. Після морської конференції в Лондоні почала Франція, а ще в більшій мірі Італія будувати воєнні кораблі. На французько-італійськім кордоні йдуть горячкові приготовання до війни. На днях мав заявити генеральний секретар фашистівської партії Туратті на зібранню студентів, що війна між Францією і Італією неминуча. Промову його приняли студенти оплесками і криками: „Хочемо Ніцци!" (Ніцца лежить на французькій території). Тимчасом у Парижі на засіданню фінансової політики парляменту заявив президент міністрів Тардіє, що італійський уряд громадить безпосередно біля французького кордону значні групи військ. Французький уряд мусів у свою чергу так само поступити.

Новий німецький винахід

Пентриніт 3 рази сильніший від динаміту.

На зїзді німецьких хеміків у Франкфурті н./М. виголосив др. Штетбахер реферат про вибуховий матеріял пентриніт, який він недавно винайшов. Пентриніт має бути найсильніший із усіх дотепер знаних вибухових матеріялів та 3 рази сильніший від динаміту. Коли його змішати з нітрогліцериною, він рве грубі сталеві плити і його можна вживати так для військових цілей, як також і для промислових.

—o—

Християнське виховання молоді

З Енцикліки Св. Отця Пія XI.

13. Небезпеки нинішнього дня і охорона перед ними.

З особливішим натиском підчеркує Св. Отець потребу Католицької школи для католицької молоді. Бо „в тій школі, згідній з Церквою і християнською родиною, не трафиться, що на ріжних лекціях, з очевидною шкодою для виховання, будуть заперечувати те, чого діти довідаються на науці релігії".

„А так само конечним є кермувати й берегти виховання молодця, мягкого як віск на впливи проступку, в якім середовищі він знайшовсяб, усуваючи погані нагоди, а стараючися за добрі, в товариствах і забавах, бо злі розмови псують добрі обичаї".

Та може ніколи ще ті „погані нагоди" і ті „злі розмови" не були такі обильні як в нинішну пору, коли то „для недосвідченої молоді зросли значно нагоди морального й релігійного розбиття, особливо через безбожні й гидкі книжки, яких богато розкидається за безцін, дійсно по діявольськи"... Дуже острі ті слова Христового Намісника й дуже гірка це правда особливо для нашого народу. Безбожні й гидкі книжки, безбожні, гидкі газети затоплюють наш край багато грізніще ніж виливи рік та живлові повені. Бо звичайно повінь заливає тільки деякі й то низші місця, зате повінь лихої преси заливає все, не тільки низи але й верхи суспільности, вдирається до мешкання селянина, робітника, ремісника й інтелігента. Брудною филею котиться та повінь по нашій країні й затоплює всі парістки нашого національного життя, викривляє і вбиває душу народу, нищить його спершу морально а відтак і матеріяльно. Хтось мігби цілком слушно спитати, звідки беруться гроші на ті газети і книжки — політично-сектанські. Бо їх розкидається не тільки „за безцін" але й „за бездурно", як розкидають мухам отрую і то хитро, дійсно „по діявольськи". Видають коштовні брошури проти Унії і проти наших Владик. Але називають ті брошури звичайно „В обороні"... чи Церкви чи Унії. А діявольський спосіб розкидання таких злих книжок полягає також на тім, що їх не захвалюють явно безбожні часописи, тільки саме такі часописи, про які загально думають, що вони не противні релігії і Церкві. Отож гроші на такі лихі книжки дають або вороги нашого народу або дає їх таки сам наш нарід. Видає їх тим охотнійше, що ті книжки і газети осолоджені (як кожда інша отруя) фальшивою солодощею пустих слів про „добро" народу і його „щастя". І може тут є причина, чому до кождого села приходить така маса лівих, соціялістичних, большевицьких або просто звичайно сензаційно-гешефтярських газеток, а так мало розмірно йде добрих католицьких часописів. Бо католицька преса, йде в народ чесною дорогою, бо розсилається не забездурно, не за безцін, тільки за передплату, бо врешті

кат. преса не може бути поширювана діявольським, підступним способом. Способи поширювання католицької преси мусять бути інші, бо чесні. Бо католицька преса має високе виховне післанництво, бо є виховним засобом народу і його молоді.

„Тому — читаємо в Енцикліці — належить хвалити й піддержувати всі ті виховні діла, які в дусі щирої християнської ревности о душі молоді стараються при помочі відповідних книжок і періодичних видавництв освідомити, особливо родичів і вихователів про моральні й релігійні небезпеки, що часто підступно криються в книжках та театр. виставах, а зате стараються поширити добрі книжки й піддержати вистави справді виховуючі“... (Кінець буде.)

Часопис на кораблі

На великих океанських кораблях побіч усяких інших вигод завели вже здавна ще одну важну вигоду, а саме печатання т.зв. „Корабельних часописів“. З початку були це коротенькі звідомлення, що доносили про все, що дієтьcя у світі, а редаговано їх на основі вісток одержуваних при помочі радія. Та практичні Американці, котрі привикли читати постійно часописи, не могли вдоволитися такими корабельними насописами, але рішили приноровити всі знані технічні способи, щоби одержувати на кораблі підчас плавби „правдиві“ часописи. Свій намір перевели вони і сьогодні, кождий подорожний великого океанського корабля, може щодня вже перед обідом перечитати собі повне видання таких великих американських часописів, як: „Шікаго Трібюн“, „Ню Йорк Геральд“, або якогонебудь іншого великого американського часопису, що вийшов того дня рано в Шікаґу або Ню Йорку. Опріч того „корабельний часопис“ виходить як звичайно. Одержування правдивих часописів відбувається таким способом: При помочі фультографу т. є. приладу, що пересилає на віддаль образи, надають із редакції часопису в Ню Йорку або Шікаґу кожду сторінку одну по другій а корабельна обслуга на морі у віддалі соток і більше миль при помочі відповідного приладу відбирає ті сторінки нумерує їх відбитки і вже як готові часописи розносить подорожним.

ПОЖЕЖА В ЗБОРІВЩИНІ

В селі Травотолоки вибухла пожежа в домі господаря Семка Мочука. Згоріла хата, стайня, стодола і хатна обстанова. Пожежа перекинулася відтак на господарські будинки Івана Бенди, Гриця Назара, Кирила Буньки й Онуфрія Чорнопицького. У всіх згоріли хати і деякі господарські будинки. Шкоду обчислюють загально на квоту зол. 22.425.

Причина пожежі неосторожність з огнем 7-літнього Івася Мочука.

—о—

Марево селянської революції на Угорщині

Князь Отто Габсбург, найстарший син бувшого австрійського цісаря Карла, має бути проголошений в осени королем Угорщини

Кн. Софія, наймолодша дочка італійського короля, має заручитися з кн. Оттоном, кандидатом на угорський престіл.

Адмірал Горті, теперішний регент Угорщини, який уступить по проголошенню Оттона угорським королем.

До війни жила Угорщина не тільки з країв, що належали до угорського королівства, а й із спільного австрійсько-угорського буджету. По війні Угорщину сильно обкроїли. Оставили їй тільки землі заселені Мадярами. Тож тяжко приходиться тепер громадянам Угорщини, а вже найважче угорським селянам.

Хліборобське населення Угорщини тепер у великій скруті. Важко тепер селянам скрізь у світі, а тимбільше в такій обкроєній Угорщині. Нужда дійшла там уже до краю. В угорському парляменті два консервативні посли (отже праві) др. Карло Вольф і гр. Франц Гуніядій представили на основі фактів дійстний стан. Вони зазначили, що неспокої, що зазначуються по селах, кажуть сподіватися селянської революції на Угорщині.

Др. Вольф заявив, що уряд повинен рішитися на рішучі засоби, щоб дати поміч безробітним селянам, що гинуть із голоду. Під впливом нужди, слухають вони найкрайніших революційних агітаторів.

В своїй бесіді подав др. Вольф таку приключку. До одного з жупанів (воєвод) прийшла депутація безробітних селян із просьбою позволити їм 20 годин грабувати крамниці й так заспокоїти голод. Тільки по довгих переговорах удалось зроспачених селян відвести від божевільного наміру.

Гр. Гуніядій прилучився до висновків попереднього бесідника й заявив, що уряд не повинен опиратися тільки на силу жандармів і закинути марнування прилюдного гроша тоді, коли більшість людей ходить у лахмітті.

„Земля дрижить під ногами Угорщини—говорив він.—Один із найбільше поважаних селян у моїх добрах заявив мені отверто: „Коли так дальше піде, то рушимо походом на Будапешт і зробимо там селянську революцію“.

Парлямент вислухав обох бесідників у гробовій мовчанці.

ЗГОРІВ АВТОБУС

Дорогою Коломия—Косів їхав автобус, що належав до Спілки Ілинець. Автобус вів шофер Попелюх. З невідомої причини вибухла бензина і автобус згорів. Обійшлося без людських жертв лише шоферови тяжко попекло праву руку.

В ПЕРЕМИШЛІ ЗГОРІЛА ТКАЛЬНЯ

В перемиській ткальні „Дзвін“ вибухла на днях у магазині пожежа, яка охопила цілий поверховий магазин, а також сортівні фірми Готліб і Галєр. Огонь почав загрожувати також сусідним складам дерева і підмійським деревляним домикам. Згоріло около 40 вагонів льняного й конопляного прядива, що було призначене на вивіз за кордон. Причина пожежі не відома. Догадуються, що підпалили злодії, щоби затерти за собою всякі сліди.

Самі своїх убивають уже

Був собі Поляк Дзяткевич. В часі світової війни належав він до тайної польської організації, що мала вести розкладову пропаганду в царській армії. В 1917 вступив він до польських легіонів организованих у Росії. Коли цей легіон розвязали Дзяткевич лишився на Україні й пристав до комуністів і зголосився організувати радянську республику. В більшовиків ішов скоро в гору. В 1927 р. був уже членом президії міської ради в Москві. В 1928 р. втягнув його Молотов, як найблизчого свого співробітника до боротьби з правим відхилом (правою опозицією проти більшовицької влади) Дяткевич належав саме до тих, що взивали „все на ліво".

Так добився він начального проводу в акції, що по більшовицьки називається „ліквідацією кулаків" себто середньоземельних селян. Він був прихильником найбезоглянднішої колективізації. З завзяттям творив „колхози" (колективні господарства). Безоглядна робота викликала спротиви селян і бунти. В тисячних поученнях розсиланих головно до українських і кавказьких комуністів взивав він уживати якнайжорстокіших засобів у поборюванні „кулаків". Та в цій загорілости зайшов задалеко. Завзяття, з яким нищив основи селянської господарки на Україні й на Кавказі, стягнули на нього підозріння. Повна невдача „колхозів" ще більш стягнула на нього неласку Сталіна. Сталін, щоб скинути вину з себе, звалив її на Дзяткевича. Він казав, що Дзяткевич умисне так робив, щоб викликати повстання на Кавказі й Україні — цим, що довів селян до крайньої нужди й й розпуки.

На приказ Сталіна Дзяткевича арештували. І в кілька днів пізніше до несли більшовицькі часописи, що Дзяткевич помер нагло. Ще й похорон йому справили величавий, щоб робітники не здогадалися, що ця нагла смерть була під „стєнкою" чрезвичайки.

Так то старався Дзяткевич, нищив українських селян, як ніхто й перестарався—замість нагороди діждався кульки в чека.

Видно Сталін не перебирає — хто йому не на руку, хоч найблизчий приятель — кулька в лоб і вже.

Та „хто мечем воює від меча й гине" казав Ісус Христос. Так сталося з Дзяткевичом, станеться так скорше чи пізніше й зі Сталіном.

—o—

Штучне дерево

В останних часах дуже багато пишуть про штучне дерево (бо ліси з правдивим деревом щораз більше винищують). Тепер техніка дійшла до того, що виробляють штучне дерево з целюльози в виді пластичної маси, яка на воздусі твердне. Проби переведені з тим деревом випали дуже добре. В твердій масі надається воно до всякого оброблювання, а саме: його можна перепилювати, гиблювати, вигладжувати і політурувати. Воно відпорне на вогкість і не скручується на сонці як правдиве дерево. В ньому добре держаться цьвяхи і шруби і дається добре склеювати з деревом.

В техніці надіються дуже багато на то дерево. Бо дотеперішну різьбу можна буде просто відливати, а також можна буде заліплювати цею масовою всякі щілини в дереві, що дуже важне при направі кораблів.

Ще не знати, чи це дерево пригодиться при будові літаків. У Німеччині й Америці пробують вжити його для цілей летунства та які осягнено в цім напрямі висліди, ще не оголосили.

В САКСОНІЇ ЗАВАЛИВСЯ МІСТ

В місті Хемніц у Саксонії завалився на ріці міст. В наслідок катастрофи 64 особи ранені.

ЛЮДСЬКИЙ ЧЕРЕП ГОВОРИТЬ

Приключилося, що хтось якогось дня вийшов на прохід і нараз наступив на справжній людський череп. Узяв його в руку та почав з ним таку розмову:

— Чим ти провинився? — спитав у нього, коли побачив, що на черепі є знаки насилля.

Череп мовчав.

— Що тобі приключилося? Защо тебе розбили? Чи зробив це який убийник? Чи сталося це в самообороні? Говори!

Ніякої відповіди. Аж по довгому часі череп несподівано став зітхати:

— Чого мучиш мене, чоловіче?....

Чоловік стрівожився: череп говорить.

Яке нечуване чудо! Чого то ще не буде на цьому світі!

І знов спитав у черепа, питаннями, які звичайно ставляють люди.

— Говори мені...

— Який ти гидкий зі своїми питаннями — відповів череп.

— Но, коли ти вже почав говорити, то чей і відповіш мені, чим ти провинився?

— Моя балакучість убила мене.

— Як балакучість може когось убити?

— О, дійсно може — сказав череп жалісним і тихим голосом.

— Не берися жартувати зі мною.

— О, так! — знов проговорив череп тихо й жалісно.

Коли чоловік вернувся в місто, пішов сказати цареві, що бачив.

— Приходжу до вас, ваша величносте, щоб вам сказати одну річ, що досі ніхто не чув ні не бачив.

— А що воно? — спитав цар.

— Я найшов мертвецьку голову, що говорила — відповів чоловік.

— Брешеш — скрикнув цар.

— Не брешу! Можемо її питати, як хочете. І коли не відповість, можете відрубати мені голову з плечей.

Тоді цар запорядив, щоб барабаном скликати ввесь нарід. І став говорити:

— Маю вам щось казати. Ця осьтамечки людина твердить, що найшла мертвецьку голову, яка говорить. Подумайте тільки: череп, що говорить! Це можемо чути й ми. А як череп не говорить, що тоді? Тоді нехай відрубають цьому чоловікові голову. Сам годиться на це. Ба, й сам предложив це.

А люди кричали:

— Царю, коли ти сам не відрубав чоловікові голови, тільки він сам предложив, як запоруку за своє твердження, нехай так буде. Ходімо, побачимо, як говорить череп.

Пустилися в дорогу й прийшли на шлях і справді найшли мертвецьку голову. Чоловік сказав:

— Отсе цей череп, що може говорити.

— Це череп, що ти бачив його й говорив із ним? — питає цар.

— Егеж, він — відповів чоловік.

— Ну, так питайся в нього щонебудь — каже цар.

— Черепе, скажи нам, чим ти провинився.

Все остало тихо й спокійно.

Чоловік спитав удруге. Нішо.

Спитав і втретє. Знову тихо й спокійно. Чоловік пополотнів.

— Питайся скоріше й голосніше. Питайся, бо в нас нема охоти ждати тільки — сказав гнівно цар. Та знай, що заразісінько велю відрубати тобі голову, коли череп не промовить.

Чоловік питав голосніше й ясніше. Дармо. Кричав. Дарма. Піт тік із нього.

Та все дарма. Череп мовчав. Тоді цар запорядив, щоб зараз відрубати йому голову.

Ледво впала голова з плечей і покотилася до черепа, череп промовив:

— Чиж я не казав тобі, що балакучість убиває людей? Не хотів ти вірити мені, друже! Що теперечки склалося з тобою? Чиж не вбив тебе твій язик, що його ти не вмів уговтати?

Люди не тямили себе, як почули, що череп говорить.

— Дійсно говорить — шептали між собою. — І правда його, коли каже, що балакучість убиває.

І від тоді говорять на Мадаґаскарі*) коли хтось не вміє держати язика за зубами: «Не будь балакучий, бо балакучість убиває!»

*) Мадагаскар найбільший острів біля східного побережа Африки. До 1897 р. окрема держава, а тепер французька кольонія.

Найменша республика світа

На просторі Італії істнує окрема маленька республика, що зветься Сан Маріно. Вона має 13.000 мешканців і вибирає щороку двох президентів. Опріч того вибирає сойм зложений з 60 членів. Вони знов вибирають у першім голосованню 12 членів, які знов із поміж себе вибирають 6 елєктів. Призвища елєктів кладуть у велику урну в катедрі і щойно тут наступає вибір двох президентів (це вже дійсно вибрані з вибраних). Вибір відбувається так: дівчинка в білій суконці підходить до урни і витягає звідтам дві карточки, це призвища двох президентів.

Хоч платня, яку одержують оба президенти так невеличка, що ледви вистарчає на удержання, всеж таки передача уряду обом президентам відбувається з такою парадою, якої не повстидавсяб найбільший монарх.

Державні однострої обох президентів зроблені з чорного шовку і прикрашені золотими коронками і синьою лентою.

Ті однострої є власністю держави і їх не вільно переробляти т. зн. зменшувати або побільшувати себто, як штани чи рукави за довгі або за короткі, муситься їх носити так як вони є. Ціле щастя такого нововибраного президента, коли він до однострою „пасує".

Сан Маріно лежить так сказатиб у серці Італії і дуже воно горде з того, що на протязі 2 тисяч літ задержує політичну незалежність. Республику заложив Марін і від свого основника прийняла республика назву. Багато разів пробували республику прилучити до Італії, або навіть до папської держави та Сан Марінці завсіди сильно опиралися.

Навіть Наполєон Бонапарте пощадив незалежність Сан Маріна, республики, що займає простір заледви 22 квадр. км.

Сучасний італійський диктатор Муcоліні також шанує незалежність Сан Маріна. Республика з огляду на видатки, що булиб получені з емісією (випуском) власної монетарної одиниці, завела в себе італійські гроші. Під іншим оглядом у неї все своє власне. Мають свою власну почту, власну поліцію,а навіть військо, що складається аж із 100 людей. Всі санмарінські вояки одягнені в дуже парадні одностої.

Населення живе головно з управи винограду.

ЛЮДСЬКИЙ РІД МАЄ 300 ТИСЯЧ ЛІТ?

Славний сучасний астроном Джемс Гопвуд Джінс подає цікаві висліди, до яких дійшла наука. Він каже, що наша земля істнує вже 2 мiлiярди літ, а люди живуть на землі вже 300 тисяч літ. Дальше каже він, що сонце мілион разів більше від землі, а найбільша із звізд, Бетельгеза, може вмістити в собі 25 мілионів наших сонць. Температура сонця виносить 50 мілионів степенів.

Самоїздова катастрофа в Лондоні

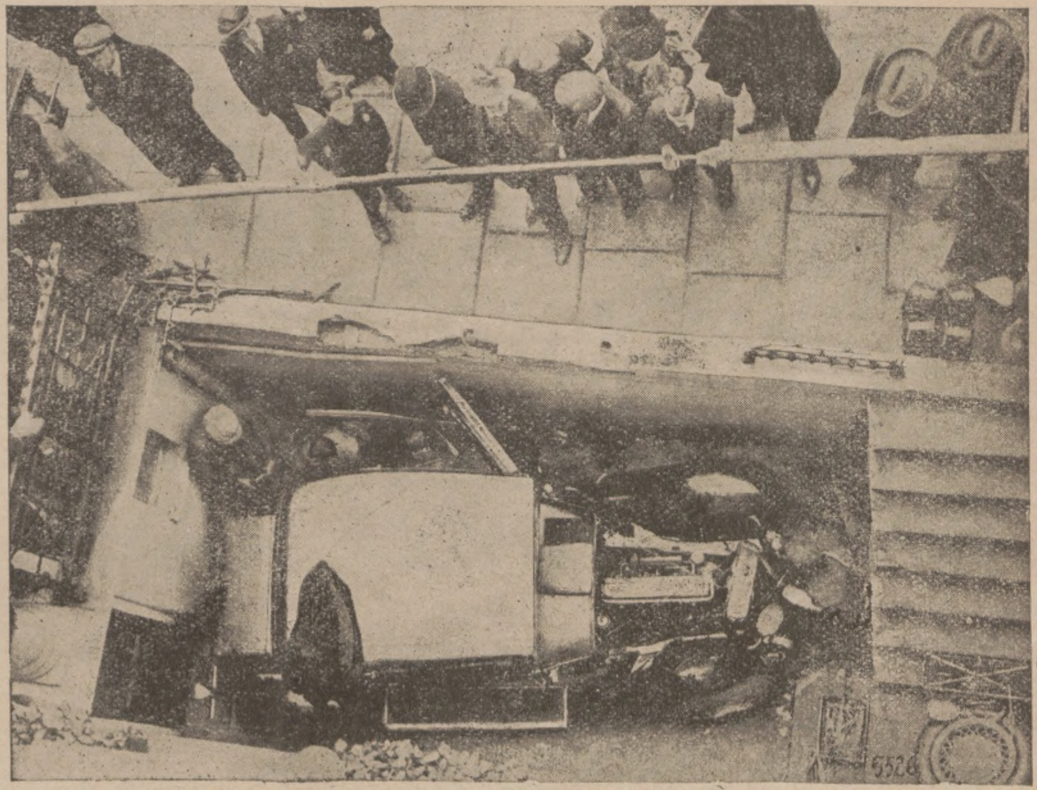

Шофер не міг спинити самоїзда та віхав на хідник. Віз повалив ліхтарню та впав у пивницю. Треба було віз розібрати й так добути його відтам.

Машина сама будує шляхи

Колись давно люде мусіли все робити руками. І найбільші будівлі все те праця людських рук. Інакше тепер. Тепер дуже часто заступає людську працю машина.

От хочби й бити шляхи, чи то, як у нас кажуть „гостинці". У нас іще й доси подекуди роблять ці дороги так, що чоловік сидить край шляху й молотом розбиває каміння на дрібні камінці, що їх потім висипають на дорогу й вирівнюють та втовкають важкими довбнями.

Та сливе скрізь у світі тепер замість шляхів із каміння будують шляхи з бетону. А тут машина здобуває все більше й більше вищість над ручною працею. Замість великої скількости робітників вистане одна машина, що її обслуговує двох людей.

Машина проїздить короткий простір шляху й веде попереду важкий і великий валець. Цей валець розділює на цілу свою широкість бетонову масу зівсім рівномірно й витворює відразу приписовий легко вигнутий вид дороги. Позаду машини є ще тяжчий валець, що сильно втовкає свіжий бетон. Потім машина вертає й безнастанно втовкає шлях аж до початкового місця й лишає вже за собою гладко й приписово втовчену дорогу. В осьмогодинному дни праці може така машина зробити чверть кільометра (280 метрів) шляху широкого на шість метрів.

—o—

Вплив маґнетизму на ростини

Ростинний світ криє у собі ще багато тайн, які дотепер не вдалося чоловікови видерти в природи. Є в Мехіку така ростина що зветься, яй (уаус), котра викликає у дуже вражливих людей здібність ясновидіння.

Ще инші ростини так заховуються немовби вони підлягали магнетичним впливам.

Недавно стверджено, що одна водяна ростина, що належить до громади Саґіттаріїв, укладає завсіди своє листя на поверхні води в північно-полудневім напрямі.

Так, що творить певного роду компас. Причина такого укладу листя не лежить у діланню соняшних лучів, лиш у магнетичнім діланню.

Відомий індійський учений Жаґадіс Шендер Боз має в Калькуті свій власний природничий інститут, у якому досліджував ростини з тропікальних країн і піддавав ті ростини під ділання магнетизму. Він ствердив, що магнетизм без сумніву впливає на ріст деяких ростин і то в одних позитивно, а в других неґативно.

Питання маґнетизму ростин ще докладно до тепер не досліджене і вимагає дальшої ґрунтовної праці вчених.

Останні хвилини св. Ігнатія

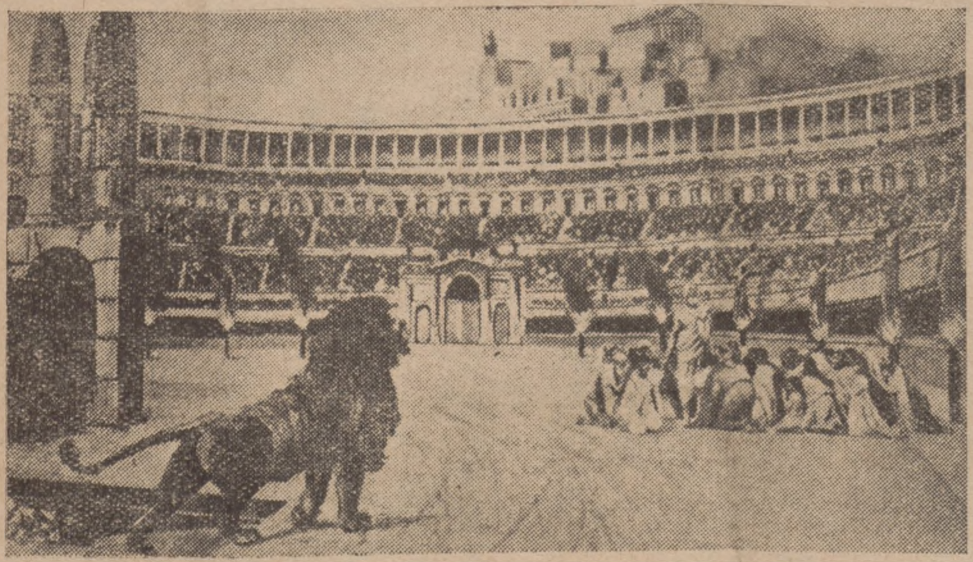

Амфітеатр Кольосей, у якому мучили перших Християн. (гляди опов. „Божа Пшениця").

ЗГОРІЛА ФАБРИКА СІРНИКІВ

В Ченстохові згоріла на днях державна фабрика сірників. Згоріли сушильні коробочок і патичків, а також криша головного будинку. Фабрика не була обезпечена.

—о—

Гнучке скло

Гнучке скло? — Неймовірне, скажете. Неймовірне, але правдиве. — Вкінці таки вдалося двом австрійським хемікам винайти таке скло, про яке вже від давна мріяли люде — даремно.

Скло се є продуктом органічним. Є се безбарвний, цілком прозорий кольоїд, себто галяретова маса, що складається з двох відповідних річевин. Маса та спершу клеїста, згодом ціпеніє мов желятина — і стає готова до вжитку.

Скло се названо „польльопас"; назва зложена з частин слів „опаль" і „топаз", мінералів. що до них те скло своїм складом дещо подібне.

Гнучке скло можна виробляти в довільно великих кавалках; дається воно вальцювати, обробляти на токарні шліфувати і забарвляти.

Важним є те, що скло се має здібність перепускати позафіолєтові лучі, які, як відомо, мають велике примінення в лічництві. — Ізза того польльопас надається дуже до криття дахів лічниць і веранд для хорих, як також всяких теплярень і інспектів.

Та найціннійшою його прикметою є гнучкість. Завдяки тій гнучкости і елястичности польльопас є далеко менше наражений на стовчення чим звичайне скло. Тим самим творить він знамени-

К. Л. 8)

БОЖА ПШЕНИЦЯ

На другий день рано відвідували ще християн вязнів свояки й знайомі. Відвідав Ігнатія епископ Олександер. Приніс радісну вістку Ігнатієві, що римські християне зрозуміли бажання Ігнатія й молитви їх усіх товаришити муть йому на його останньому шляху на цій землі

5. І сповнилося бажання, здійснилася туга.

Ігнатій на це:

— Дуже це тішить мене й наповняє серце моє спокоєм! Є доволі вже на моє місце робітників у Христовому винограднику, що робитимуть свою роботу краще від мене, немічного вже старця. Моя служба остання, повести оцих усіх, що тут зі мною на Суд Господній і в Царство Христове. І не на марне піде моя жертва.

Щиро, сердечно розпращався старець із епископом Олександром:

— Хай Всевишній благословить твій труд і дасть тобі змогу вийти переможно з боротьби з поганством, а ще більше з вовками в стаді Христовому, з єретиками. Бо кажу тобі, що незгода й розєднання між своїми страшніші, як найлютіші наступи чужих. І тому хитрий ворог старається насамперед розєднати противника, щоб сам себе нищив, а тоді вже йому легко докінчити знищення.

Час ішов скоро.

Як наспіла хвиля, що мали вже виходити на арену, каже Ігнатій до співвязнів:

— Діти, заспіваймо Всевишньому подячну пісню за це, що сподобив нас стати жертвою за правдиву віру, стати засівом під обильне жниво для Церкви святої.

І з казамати понеслася з грудей усіх: мужів, жінок і дітей набожна пісня в подяку Всевишньому за ласку велику. Голос відбився об товсті мури, а в тій хвилі відчинилися двері.

Вязничник крикнув:

— Виходити!

І пішов попереду Ігнатій, а за ним рядами всі.

На арені давали християнам у руки короткі мечі до оборони, та всі відкидали оружжя.

Місця глядачів уже були заповнені. Сидів і Траян на своїому місці.

Його очі, видно було, шукали когось на арені. Найшли. Спинилися на Ігнатію, що стояв по середині арени, а кругом нього всі інші, як діти кругом батька. Старець підняв у правиці невеличкий хрест, а зір усіх, що кругом нього, звернений на це християнське знамя.

Впялив Траян зір у старця, вперто глядів на його поморщене лице й наче шукав його зору.

Ігнатій і собі славсяі очима туди, де сидів Траян і теж шукав його зору. Тільки на хвилинку, малу хвилиночку спинився його зір на цісаревих очах так ясно, так сміливо, мов говорив цісареві: «Не перемогти тобі мене, ні нікого з наших, навіть найменшої дитинки, що бачиш тутечки горнеться до неньки своєї! Ми переможці, не ти».

І вже зір старця шлеться вище, там на гору, на найвищі сидження. Там сидять римські християне й із запертим віддихом глядять на арену. Ігнатій посилає їм пращальний погляд і хрестом благословить їх.

А потім дріжучим голосом зачинає співати псалом:

Нову пісню заспівайте Господу святому
Заспівайте Господеві зично вся земля,
День спасення сповіщайте світові усьому,
Сповіщайте, прославляйте Господнє імя.
Божу славу голосіте помежи народи,
Між всі роди голосіте Його чудеса,
Славить Творця вся вселенна: гори, доли, води,
Славлять Творця сонце, зорі — цілі небеса.
Бо великий Господь Бог наш і достойний слави,
Рукотворні проти Нього всі боги ніщо,
Лише Бог наш сотворив той світ весь величавий
Мають Його величати всі роди защо
У Його святині всюди Його слава й сила,
Перед Його видом велич Його і краса
Вилавляймож Бога Творця всюди в кождій хвили
Хай полине пісня слава наша в Небеса."

Пісню зараз підхопили всі християне, що були на арені й вона неслася грімко й велично по всьому кольосею.

А в кольосеї всі втихли, мовчки гляділи на гурт засуджених на смерть ненависних їм християн, що з піднесеним у гору зором і з розясненими ли-

тий матеріял до виробу автомобілевих шиб і заслон від вітру, охоронних очок, подорожних скриночок аптичних і т. п.

Велика видержливість на удари і горяч, легкість, елястичність і здібність перепускати позафіолєтові лучі запевнюють для того скла побіду над целюльоїдом, казеїною, мікою, чи іншими сурогатами скла.

НЕЩАСЛИВИЙ ВИПАДОК

На дорозі біля Микулинець наїхав автобус на віз. З подорожних, що їхали автобусом ніхто не потерпів, зате шофер, що провадив автобус ранений кавалками скла з розбитих шиб. Катастрофу мав спричинити візник, що їхав замість правою, лівою стороною.

САМОХОДОВІ ВИПАДКИ

На днях їхав Жид пахтяр з Хоросна старого (пов. Львів) стрийським гостинцем і спричинив самоходову катастрофу. Самохід перевернувся у рів, шофер і 4 подорожні тяжко ранені, а самохід сильно ушкоджений.

Другий самоходовий випадок приключився в Золочеві на вул. Тернопільській. Самохід наїхав на мості на поруче, переломав його і впав до глубокого рова на 5 м. в якім було повно води. Самохід вів сам властитель і видно, що не вмів ще добре їздити. Лиш він оден ранений, решта подорожних вийшло з тої халепи ціло.

Сільна війна в Індіях

Хоч Анґлійці увязнили всіх провідників індійського руху за волю, боротьба ведеться дальше. Ґандієві сторонники нападають дальше на солярні, що їх боронить англійська поліція. З цього приходить безнастанно до крівавих сутичок. Доси арештували до 5000 Індійців а вбили до кількасот людей.

На образку бачимо гурт Ґандієвих сторонників, що їх арештувала поліція, коли напали на солярні.

—o—

Пошесть у Львові

В останних тижнях шкарлятина у Львові щораз більше поширюється. Лікарі відбули конференцію, на якій рішено завести масове безплатне охоронне щіплення. Вкінці звернено увагу на гиґієнічне переховування і продаж засобів поживи, а передовсім набілу, що головно може причинитися до поширення пошести.

—o—

цями однодушно співали величальну пісню Богові.

Аж і випустили на арену хижих звірят!

Вискочило попереду двох тигрів, а за ними чотири льви. Вискочили з клітей і стали розглядатися. Здавалося, що й їх спинив величній спів. Та ні! Бистро з лютим ревом кинулися на гурт християн і стали розшарпувати цих, що були з краю. Поплила на пісок арени людська кров і зачервонила його.

Глядачі мов проснулися, наче аж ччервона людська кров пригадала їм, чого вони тут прийшли, збудила в них наново притишену на хвилину дику жажду бачити муки й кров. Товпа заревіла з усіх боків...

— Чого вони спокійно стоять, чого не борються зі звірями?! — кричали одні.

— Дайте їм мечі в руки, хай бються зі звірями — кричали інші.

— Ось тигр ухопив молоду дівчину й волочить її по арені, тягне на бік.

— А другий дитину роздирає.

Довго, довго не вгавали крики, аж нараз понісся з арени грімкий, хоч старечий голос!

Всі втихли.

— Римляне — говорив грімко Ігнатій. — Приглянетеся, як умираємо ми, християне! Коли думаєте натішитися нашим жахом, нашою трівогою перед муками й перед смертю, то шкода, що ви прийшли тут — цього не побачите! Побачите зате, як радо йдемо на смерть за нашу віру. А радо терпимо муки й смерть тому, бо ми знаємо, що по смерти жде нас вічне життя на тому світі, в небі.

А звірі розюшені видом крови справляли свій пир дальше. Арена щораз більше спливала кровую.

В тій хвилі на місці біля цісарського сидіння роздався грімкий голос:

— Старче, і я християнин — і я вірю в одного Бога! І я готов на смерть за Христа!

Всіх очі звернулися туди, відки йшов голос.

— Це цісарський прибічник! Найлюбіший цісарський прибічник Мебій! — шептали люди довкола.

І Траян зірвався з сидження й гримнув:

— Що ти вдурів, Мебіє!

— Ні, цісаре, не вдурів! Говорю свідомо й ясно: я християнин.

— Відколи став ти християнином — питав Траян уже червоний із люти — відколи? Кажи!!

А прибічник спокійнісінько:

— Від сьогодні, від цеї хвилини, цісаре!

— Відкличи це, що ти сказав — крикнув грізно Траян.

— Нема сили, щоб змусила мене відкликати. Іду там до них!

І рівною ходою зійшов зі ступнів на арену. Тут скинув зі себе шолом і панцир і відпоясав меч та відкинув на бік. Тоді підійшов до Ігнатія й каже йому:

— Старче, я прийшов умерти разом із тобою.

А Ігнатій:

— Сьогодні станемо разом перед лицем Господа нашого.

І поцілував прибічника, як сина.

Розюшені звірі кинулися вже на них.

А всі глядачі з запертим віддихом гляділи, як люті звірі роздирали тіла старця й цісарського прибічника. Ігнатій ще підвівся на хвилину на вколішки й закликав:

— Я Божа пшениця! І зуби хижих звірів мусять змолоти мене, щоб...

Не доповів. Хижий тигр кинувся на нього й звалив його на землю.

І за хвилину вже тільки кости біліли на червоній від крови арені.

Крівавий пир скінчений. Хижі звірі льви й тигри наповняють ще лютим риком увесь цирк і відходять із арени.

Глядачі виходять із цирку. Тільки кількох християн іде в темні підсіння й умовляється зі службою, що має очищувати арену. І нічю відходять із цирку з найдорожчим скарбом: останками костей Ігнатія і інших мучеників і з піском насиченим їх кровю...

Понесли ці християнські найцінніші скарби в катакомби, щоб там похоронити їх.

(Кінець).

Відки пішли наші збіжа?

Не одному з нас приходило нераз на думку, чи наші збіжа: пшениця, жито, ячмінь, овес, просо, гречка й і. все були такі, як тепер, чи може, як росли дико, були інакші. Ростеж ще й доси в нас дикий овес, дикий ячмінь. Чи з цих диких трав розвинулося наше збіже?

Знаємо, що управні збіжа ріжняться від диких цим, що їх колосся не кришаться в куснї, що зерно лишається довше в колосі, що вможливлює жниво.

А збіжа, що ростуть дико мають колосся крихке. Зерно не само сиплеться з колосся тільки з часгинками колосків і так розсівається.

Крихке колосся має дикий овес, дика пшениця, дикий ячмінь та дике жито.

Загально доси думають, що некрихкі наші збіжа розвинулися через управу з крихких диких збіж. Та як вони витворилися цього докладно не означив ще доси ніхто. Чи це дїється через втрату деяких наслідних творів, чи як інакше — воно й досі для нас ще загадка. В кожному разі доси не вдалося ще управою змінити дикий вид збіжа на управний.

Аж недавно двох російських учених Н. Вавилов і Р. Реґль подали нові погляди про це.

Вавилов каже, що наші управні збіжа не виводяться від наших диких збіж. Вони тільки близько споріднені з ними.

Наше управне жито прим. походить з південної Азії. Там іще сьогодні росте воно дико як хабаз на пшеничних і ячмінних нивах.

Висліди Вавилових дослідів такі:

Дике жито з крихким колоссям, малим зерном, багаторічними корінцями, не є матірним видом управного жита, тілько спорідненою самостійною породою.

Европейське управне жито це хабаз на ячмінних і пшеничних полях Персії, Афґаністану, Туркестану, Бухари та Сирії. Згадане жито не ріжниться майже нічо від нашого управного жита.

Первісною батьківщиною управи жита треба вважати турецьку Вірменію й деякі околиці Малої Азії.

Управляти жито стали люде пізніше як пшеницю й ячмінь.

Зноваж Роберт Реґель говорить про це, відки взявся ячмінь. Він каже, що наш управний ячмінь виводиться з ріжних видів.

Деякі сьогодні управлювані плоди ячменю є первісно дикими породами.

Управлювані ячмені з дворядним колоссям і деякі відміни з шестирядним колоссям витворилися через схрещення відповідних диких порід.

В Малій Азії, в середущій Азії аж по Арабію ячмінь дворядноколосий росте дико в кількох породах. Від управних видів ріжниться крихкістю колосся, та є близчий до управних пород.

Крихкість колосся дворядноколосого ячменю зникає по схрещенню з шестирядноколосим, що має некрихкий колос. Крім цего дикий дворядний ячмінь відпорний на холод, видержує зиму, а дворядний ячмінь управний це яре збіже.

Щодо збіж цікаве теж те, як витворилися ярі й озимі збіжа.

Вавилов і Кузнецова схрещували озиму пшеницю з ярою та в третій родовій лінії одержали 300 ростин, з яких 234 було видів трівких ярої пшениці, а 266 озимої.

Та все це тільки здогади. Вияснити це, що творилося сотками й тисячами, а то й сотками тисяч літ, дуже важко, а часами й неможливо. Однак і здогад часом веде до правди, а бодай зближує.

Грім, що малює й друкує

Французький священик і вчений астроном пише в французькому часописі про дивні прикмети грому.

Говоримо — пише він — про іграшки грому, та воно не так. Грім не робить ніяких іграшок. Є закони природи, що кермують електричністю в повітрі. І все дїється по цим законам. До цих проявів належать також образи, що їх малює грім.

Перший такий случай, що грім намалював образ записали в р. 1689 у Франції. Там 18 липня в згаданому році вдарив грім у церкву св. Спаса в Ляні, в часі, коли священик правив службу Божу. На вівтарі був картон із видрукованою на ньому молитвою, що її священик відчитує в часі Служби Божої. Частину друку переніс грім на скатерть вівтаря й відбив його на ньому.

Другий случай склався 13 липня 1892 р. Грім ударив у дім у місцевости Фіскіль і влетів у кімнату, де був мисник із порцеляною. Пізніш найшли на стіні кімнати барвисті рисунки, що їх грім переніс на стіну з чотирох повничок (філїжанок) з дрезденської порцеляни, що стояли в миснику. Повнички були зівсім ненарушені.

В часі виборів у Зєдинених Державах Півн. Америки були наліплені на мурах афіші з портретами Гоббарта та Мек Кінлея. Грім ударив в афіші й переніс оба портрети на сусідний мур. Очевидно тільки сам рисунок. Просто відбив і видрукував оба портрети на сусідньому мурі.

Цікавий случай приключився теж у Люґано (Швайцарія). Одна жінка стояла біля вікна в часі бурі. Нараз у вікно вдарив грім і поразив жінку. Вечером, коли вона роздягалася замітила на стегні виразний рисунок цвітів. Було це докладне відбиття цвітів. що стояли в вазонках на вікні. Грім переніс рисунок цвітів на її ногу.

Відчит лікаря про уздоровлення в Люрді

Уздоровлення діло надприродних сил.

Хірург шпиталю в Бордо др. Дювержей виголосив недавно відчит про уздоровлення в Люрді.

На вступі заявляє він, що досліди чудесних уздоровлень в Люрді треба переводити в цей самий спосіб, у який приступає вчений при добуванню прав природи безсторонною обсервацією т. зн. без жадних упереджень. І коли стати на такім становищі то не треба бути аж великим умом, щоби оцінити правдиву вартість чудесних уздоровлень в Люрді.

Над всіми випадками чудесних уздоровлень, що бувають в Люрді при саджавці, підчас процесії, в шпиталі, а часом навіть далеко від того міста в біднім домі, в приюті і т.д., переводиться дуже строгий і докладний дослід. Той дослід буває так докладний немовби розходилосяпро якесь правниче питання і правдивістю дорівнує історичним фактам, що оперті на ріжнородних документах. Деякі уздоровлення потверджені сотнями свідоцтв, їх досліджувало багато славних лікарів, з котрих багато працює в шпиталях і на университетських виділах.

Як точні досліди переводять учені над чудесними уздоровленнями видно з історії уздоровлення Іванни Деан. Їй грозила втрата ноги. На правій нозі утворилася величезна болячка на 32 цм. довга і 15 цм. широка. Покривала ногу від коліна аж до кісток. З тої рани розходився страшний смрід і вона весь час материзувала. Одинока рада була втяти ногу. В р. 1878 дня 13 вересня о год. 9 рано нагло наступило чудесне уздоровлення ноги. Рана нагло зовсім заблизнилася.

Це чудесне уздоровлення ствердило поверх сто свідоцтв тих, що знали хору: лікарів, приятелів, свояків, сусідів, паломників, товаришів подорожі і власників готелів. Виринає тепер питання: Чи можливе заблизнення того рода болячки протягом кількох секунд, при помочі лиш природних сил? Знаємо добре скільки то часу треба, щоби найменша болячка заблизнилася. Усунення зіпсованих частин, гоєння рани, відновлення тканин вимагає нераз місяців часу а то й більше, бо найменша нерозвага спричинює зараз материзовання і продовжує час гоєння. Болячка цеї хорої належала до **невилічимих, а щоби таку болячку вилічити, це вже переходить лічничі сили природи і цілого людського знання.** Того самого роду далеко посунену анкету приноровлено до всіх чудесних уздоровлень, з яких наведу ще кілька.

В 1867 р. дерево розторощило Рудерови ногу підчас праці в лісі. Ціла нога уявляла собою одну страшну рану, а розторощена кість вже порохнавіла. Хорий міг викручувати ногу на всі сторони, ба навіть міг пяту на перед пе-

ревертати. Нагло 7 квітня 1875 р. 8 літ пізніше — почали рани заблизнюватися, а кости, яких поторощені частинки видно було на дні рани, почали споюватися при помочі твердої болони. Почала витворюватися нова кістяна тканина, що виступила на місце усунених частинок.

Двацять три роки пізніше вмирає Рудер. Його ногу оглядає трьох лікарів і бачить досконалу кість, відновлена кістяна субстанція зівсім чиста, розторощена колись кість має таку саму довжину що й здорова, хоч багато частинок відпало і внаслідок того мусілаб бути коротша. І заблизнення глубокої рани і витворення нової кістяної субстанції, в наслідок чого зрослася кість, все те сталося в одній хвилині. Можнаб навести дуже багато подібних уздоровлень. Є з чого вибирати. Всілякі хорі на невилічимі недуги, нагло вилічуються, сліпі від уродження нараз відзискують зір навіть по 44 літах, як це сталося з Каролем Августом. Глухо-німі нагло відзискують слух. Хорі на туберкульозу (сухоти) вже в останній стадії, в яких ледви блимає життя і вони ждуть смерти немов спасення, нараз вертають до здоровля.

Всі ті чудесні і правдиві уздоровлення старався дехто перекручувати як нпр. французький письменник Золя, що в своїй книжці подавав фальшиві твердження про Люрд. Він твердив в тій книжці, що сухітниця ґрівот (Марія Лєбранш) вмерла, тимчасом вона після уздоровлення жила ще 24 роки в Парижі і була живим свідоцтвом його брехливого твердження. Тому то він старався навіть вислати її за кордон.

Уздоровлення в Люрд, як і євангельські уздоровлення, мають надприродний характер, бо вони відбуваються всупереч усіх прав природи і науки. Грізна хороба, про котрої страшний поступ добре знає медицина, нагло щезає і навіть не лишає жадних слідів. Клітини відновляються там, де вже міститься ґанґрина і то в наглий і скорий спосіб всупереч прав біольоґії. Не дається це обяснити і суґґестією, бо суґґестія може впливати на органічні недомагання, успокоювати біль, і привертати в деяких умовинах змогу рухатися; одначе суґґестія не нищить мікробів (заразків), не усуває сухіт, не може заблизнити ран, ані направити зломань, не може вкінці привернути сліпому зору.

Навіть безбожники, коли вони щирі люди, стверджують, що в Люрді істнує надзвичайна сила, що опановує всі права природи.

Одначе не хотять і не можуть піднестися над тісний матеріялізм, і доходять до границь науки замість піднестися в надприродну царину віри, що освічує наш ум чудесним світлом і несе з собою стільки правд потіхи.

Для нас, католицьких учених — закінчує свій відчит др. Дювержей—Люрд це благословенна земля, де виявляється Божа Всемогучість, у якої нема нічого неможливого!

—o—

Поміч Афганістану для Індії

В останних часах видала Англійська влада в Індії дуже гострі розпорядження. Це викликало сильний спротив між приклонниками Гандія. Племя Афридів, що прилучилося до акції Гандія, відступило в гори і звідти робить напади на англійські станиці та вирізує безпощадно залогу. Після останних вісток мавби Афганістан організувати спеціяльну армію, яка перейшлаб кордон, щоби помагати Афридам у боротьбі з Англійцями. Командантом тої армії мавби стати син б. афганського короля Аманули.

Студенти і професори індуських університетів проголосили заяву, в якій стверджують, що доти не являться у викладових салях, доки уряд не виповнить жадань Індусів.

—o—

Як розвиваеться кінематографія

Деякі статистичні дані.

Міжнародне бюро праці в Женеві оголосило цікаві цифри, що відносяться до розвою кінематографії в цілім світі.

Перше кінематографічне представлення відбулося 28 грудня 1895 року т. зн., що перший кінематограф має ледви 35 літ. Сьогодні вложений капітал у кінематографічні підприємства цілого світа, виносить 4 міліярди долярів. Половина з того припадає на Америку, де кінематограф. промисл після виробу консерв і самоходів стоїть на 3 місці. Два міліярди франків припадає на Францію. Англія вложила в той промисл 70 міл. фунтів штерлінґів, Японія 12 міл. єн. У Німеччині одно лише найбільше фільмове товариство має капітал 45 міліонів марок. Цілий світ має понад 57 тисяч кінотеатрів. З того припадає на Америку 25 тисяч, на Німеччину 5 тисяч, на Англію і Францію по 4 тисячі, на Італію і Еспанію по 2 тис., на Швецію 1.300 і на Чехословаччину понад 1.000. Американські кінотеатри, мають 8 міліонів крісел і можуть помістити тижнево 100 міліонів глядачів.

Фільмова продукція за 1927 р. виносила: В Злучених Державах 473 фільми, в Японії 407 фільм в Німеччині — 278, в Англії —106, в Франції —74, в Китаю — 57, в Австрії — 15 і в Данії — 10 фільмів.

Американський фільмовий промисл дає заняття 225.000 робітникам, 30.000 статистам і кільком тисячам артистів. В Німеччині в найбільшім фільмовім підприємстві працює 4 тисячі робітників, а в Англії живе з фільмового промислу 70 тисяч людей.

—o—

Чоловік у глибині 250 метрів

Дотепер осягали нурці глибину 102 м., глибше ніхто з них не запускався. Аж недавно один Американець із Нюйорського Зоольоґічного Товариства побив всі дотеперішні рекорди, бо осягнув біля Бермудських Островів глибину 250 м. Одяг нурця, в якому цей Американець опускався у морську глибину, мав на собі сталевий панцир, а віконця у ньому були зроблені з прозорого кременя. Двома спеціяльними рурками доправаджувано нурцеві воздух. Крім того мав він телєфонічне получення так, що весь час перебування у морській глибині порозумівався він із залогою корабля, з якого його спущено в воду. Цей нурець був провідником спеціяльної виправи на Бермуди і перевів у глибині 250 м. дуже цікаві досліди над життям морських ростин і тварин.

В 10 годинах викурив 144 папіроси

Багато буває ріжних диваків на світі. Один старається доказати як довго чоловік потрафить без перерви не спати, другий скільки можна нараз чогось зїсти, инший знов як довго можна без перерви танцювати. Тепер найшовся такий, що хотів на собі самому переконатися скільки потрафить чоловік викурити папіросів в якімсь означенім часі.

Є це Болгарин Юрій Сасов, що перед строгою комісією в каварні, викурив протягом 10 годин 144 папіроси. Підчас курення випив лише 4 філіжанки чорної кави. По скінченню курення оглянули його лікарі і заявили, що його організм в порядку.

(Думаємо одначе. що це мусить бути спритна реклмя болгарського тютюневого монополю, що — мовляв — курення навіть у такій величезній скількости зовсім не шкодить. Коли курення около 15 папіросів на годину (і на протязі 10 годин) не зашкодить на організм взагалі, то язик по крайній мірі напевно задеревіє. Ред.).

Від Адміністрації

Із слідуючим числом розсилаємо складанки П. К. О. Просимо ними прислати залеглости за перший піврік і передплату на другий піврік.

Величаве торжество Пресв. Евхаристії у Львові

Вже о год. 8 вранці розпочалося торжество архієрейським Богослуженням, яке відправив епископ Преосв. Н. Будка в асисті численного духовенства. По скінченій Службі Божій пішли походом процесії всіх наших церков у ринок. До походу станув Пластовий Курінь, чета Соколів і кілька тисяч вірних. В поході йшли маленькі діточки, з яких більшість була в гарних народних строях. Над походом повівали церковні хоругви, особливо мило вражали вишивані хоругви. Повільною рікою влилася кількатисячна струя в ринок і виповнила його. При спеціяльно уставлених вівтарах Преосвящ. Владика закінчив це величаве торжество, що лишило по собі незатерті сліди в душах учасників.

З рел.-церковного життя у нашім селі

(Допис із Суходолу к. Рожнітова)

Село Суходіл пов. Долина є висунене найдальше в гори. Забуте воно й незнане. До недавна було воно й дуже занедбане морально. Як серед недоступних лісових гущавин буйно ростуть трійливі гриби, так і тут серед лісів у селі Суходолі росли собі буйно всякі пороки, як забобони, пиянство, неморальне поведення й ін. Допера, коли ми дістали тому пять літ ревного пастира в особі о. Йосифа Чайковського відтоді зачинається у нас зміна на краще. Сей душпастир дуже відданий нашій справі. Працює над нашими душами сам і закликає собі до помочі місіонарів. Тому три роки урядив нам тижневу місію, яку мали ОО. Василіяни. Велику переміну в людських душах і наших парохіян і сусідних сіл викликала ся місія. Ми доперва тоді зрозуміли, як зле було з нашими душами і ми навернулися до Бога. Та все від тої хвилі бажали ми більше пізнати Божі дороги й утвердитись у побожнім життю і ждали й просили свого о. пароха й ОО. Василіян у Львові, щоби повторили в нас чимскорше свою місію. І діждалися її віднови сего року. Було се від 26.V до 31. V. Зараз від першої науки користали ми всі як найревніше. Щодня були крім наук також поучаючі світляні образи з поясненнями, які тягнулися до пізна в ночі. Висповідалися на сій віднові всі Суходілці й кілька соток чужих. Помагали в слуханню св. Сповіди, крім о. декана П. Патрили, також о. Иосиф Макаревич парох з Ясенева й о. Микола Ленько завідатель Липовиці — сі оба послідні отці сповідали через кілька днів. З Рожнітівського деканату помагали о. Ілевич і о. Оришкевич.

На Вознесення в часі віднови місії довершив о. Місіонар посвячення пятьох дзвонів, які справили громадяни Суходолу.Се була найторжественніша хвиля, як сі посвячені дзвони залунали враз у нашим селі й передали свій сильний гомін і горам і лісам і голос їх понісся у гору до Бога враз із молитвою, що плила з наших сердець. Ніколи не мав Всевишній такої радости і слави від Суходільчан, як у той день. До справлення дзвонів причинили всі громадяни, а найбільше наш о. Чайковський, а також Марія Курч вдова по Андрію, котра справила оден дзвін і фелон. Більші датки зложили: Федір Кравець син Івана й Евдокія Лучко жінка Миколи. Гарно в нас працюють для добра парохії, Василь Понайда паламар, Іван Павлишин дяк, Василь Кравець син Михайла, Іван Мороз син Михайла, Федір Мороз провізори й Петро Понайда син Петра, війт.

Було в нас також приняття до Брацтва Хр. Серця. Приступило понад 100 членів. Честь вам Суходілці! Працюйте дальше для Божої слави й добра своїх душ!

Парохіянин

—о—

Відносини в Делятині

До Хвальної Редакції „Правди" **у Львові.**

В прилозі пересилаємо відпис письма яке вислали ми до Редакції Громад. Голосу порученим листом еще дня 2 с.м.

Позаяк до сегодня Ред. Громадського Голосу не помістила спростовання (мабуть соромиться) дає це зайвий доказ, що собою представляє Управа Ред. Громад. Голосу.

Виділ Тов-а Україчсько-Християнської Орґанізації порішив покінчити справу з Ред. Гром. Голосу — та не передавати справи на дорогу судову, руководячись християнською любовію **ближнього** — натомість рішив подати до загального відома через оголошення в релігійних часописах факти, якими воює Хвальна Ред. Гром. Голосу враз зі своїми дописувачами.

Звертаємося проте до Хвальної Редакції з просьбою — та просимо ласкаво помістити на сторінках часопису „Правди" залучений відпис письма висланого до Ред. Гром. Голосу враз з оцим письмом.

За Виділ Тов. Українсько-Християнської Орґанізації

о. Захар Золотий — голова

Дмитро Черник — секретар

Відпис.

Делятин 2. червня 1930. До Редакції Громадського Голосу у Львові ул. Ґродзіцких 2/ІІ. На підставі пресового закона — просимо умістити слідуюче спростовання: На заміщену в часописи Громадського Голосу з 24 травня 1930. ч. 20 допись під заголовком „Чорна Реакція підносить голову" — подаємо слідуюче: Українська Християнська Орґанізація в Делятині має на ціли вести акцію в національно-християнськім дусі і такої акції придержується —не ведучи боротьби з жадними політичними партіями ані культурними установами — а члени У. Х. О. складаються з чесних селян і робітників. В Делятині є чотирох суддів Українців — однак ані оден з них — а тим самим суддя Сьміх — не є членами тут. У. Х. О. — тож піднесений закид, що чорна сотня провадить боротьбу і що суддя Сьміх є „вожаком" У. Х. О. — є вповні безпідставний. Стверджено, що суддя Сьміх не відмовив датку на Рідну Школу взагалі, а тільки тому, бо вийшло на яв, що ті датки не відсилано в цілости до Рідної Школи у Львові, але частинно призначувано на инші цілі, з котрим фактом п. суддя не міг погодитися. Певним є, що суддя Сьміх більше дав на освітні і добродійні українсьхі Товариства чим автор згаданої дописи. Заразом просимо о заподання назвиска на вступі згаданої дописи. Семен Чорний член У. Х. О. Микола Кадобянський член У. Х. О. Стефан Брайляк член У. Х. О. вр. і Михайло Дубик.

ПОЯВИЛИСЯ ПІДРОБЛЕНІ 100—ЗОЛОТІВКИ

Підрібка виконана на звичайнім трохи грубшім і твердшім папері, колір красок ясніший і не так виразно виступає як на правдивім банкноті.

Водяний знак витисканий і натовщений, зариси профілю обличча і уложення волосся в подробицях трохи інакше. Образ Костюшка виконаний не вміло, на обличчу сильно виступає ліва лицева кість, волосся з лівого боку побурене.

Піря на орлі не виразне. Лучі орнаментаційних рисунків, що виходять зпід великої букви „З" і числа „100" поперериванi і незручно виконані.

Друк у тексті і в карній клявзулі грубше отінений, місцями перериваний, а зариси його не гострі.

Цифри числа стиснені, не рівні, викрій цифр відмінний. Цілість фальсифікату виконана в брудних красках, лінії рисунків грубші і неправильні в наслідок чого дрібні композиції рисунків не виступають так чисто і ясно, як на правдивім банкноті.

Підроблений банкнот можна легко пізнати.

Ширіть „Правду"

МУЗИКАЛЬНІ АМЕРИКАНЦІ

Славний американський скрипак Джек Гордон хотів переконатися, чи американська публика дійсно так любить музику, чи ходить на концерти лиш тому, що не має де гроші подіти. Він перебрався за жебрака і почав під одним величезним будинком грати на скрипці. Ніхто не міг його пізнати, бо він був у чорних окулярах. Протягом півгодини обступила його товпа слухачів, що з великим подивом слухала його музики, а в нагороду за його гру, накидали йому повний капелюх дрібних грошей. На другий день Гордон оголосив у часописах, що американська публика дійсно має велике замилування до музики.

ГАВАНА ПРОДАЛА БОЛЬШЕВИКАМ ЦУКОР

Большевики купили 13 вагонів цукру в уряду Гаваніта ведуть переговори, щоби ще купити 15 вагонів цукру Перед війною стільки було цукру на Україні і в Росії, що вивозили за кордон, а большевики так догосподарилися що самим не вистарчає.

ПЕНСІЇ ДЛЯ СТАРЦІВ

Гувернер стейту Ню-Йорк підписав закон у справі пенсії для старців, котрі покінчили 70 літ життя, не мають ніякого майна, ні не мають нікого, хто їх удержував би. В такому випадку муніципали мають давати пенсію на удержання старців, але половину зверне їм стейт із свого скарбу. Висота платні дуже нерівна: від 5 до 250 долярів річно, платна місячними ратами.

КІЛЬКО УМОВО ХОРИХ В ПОЛЬЩІ?

Після останньої статистики є в Польщі 47 заведень для умово хорих з них: 4 державні заведення, 10 самоврядних, 3 суспільні, 23 відділи при загальних шпиталяк і університетських клініках і 7 приватних заведень.

В тих заведеннях є загально 11.652 місць, але число умово хорих значно перевисшає скількість місць.

В 1929 р. було постійно в заведенях 13.286 хорих, а лічено в заведенях загально 23.147. Скількість умово хорих жінок і мущин менше більше однакова.

ЯК ПІЗНАТИ ВІК ГУСЕЙ

Свою метрику носить гуска вже при собі — треба тільки вміти її знайти та відчитати. Отже на верхній стороні крил гуски, понад найбільшими перами є два малі, вузкі й заострені пера. Одно з тих пер є трохи більше, а друге менше. І на тім більшім є метрика гуски. На тім пері є зверха риски, скісно уставлені, немов знаки, які лишає по собі трьохгранний пильник. Що року на тім пері покажується нова риска і так по скількости тих рисок (черток) можна напевно пізнати, скільки літ має гуска.

—o—

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЄНДАР

29. (16). Неділя Св. Тихона Чудотворця.

УСТАВ: Глас 2. Евг. утр. 3. Богослуження як під XIX. Єсли нині береться Служба Найсвят. Серця Христ. то: Вечірня з Всеночним. Блажен муж. На Господи возвах стих. празн. 8. Сл. Ін. празн. Вхід. Чтенія Литія Стих. празн. На благосл. хлібів троп. празн. 3 р. Утреня. Бог Господь троп. празн. 2 р. Сл. І н. 1 р. Сідал. празн. Полиєлей. Велич. празн. Степення 4 гл. 1 антиф. Прок. празн. Євг. Йоана 36. Стихира празн. Канон празн. катавасія „Отверзу". По 3 п. Сідал. празн. По 6 п. конд. і ікос празн. Світил. празн. 3 р. На хвалите стихири празника По Славосл. троп. празн. 1 р. Часи. Тропар і конд. празн. Служба Божа Злотоуст. Антифон празн. Троп. празн. Сл. І нині конд. празн. Прок. Алл. Прич. і за Достойно празн. Апост. 306. Євг. Йоана 9. 9.

30. (17). Понеділок Св. мучен. Мануїла і проч. 1/7. (18). Второк Св. муч. Леонтія. 2. (19). Середа Св. Апост. Юди брата Госп. (Полиєлей). 3. (20). Четвер Свщмч. Методія. (21). Пятниця Св. муч. Юліяна Тарсійск. 5. (22). Субота Свщмч. Євсевія*) Еписк. Самосат.

***)Св. свщмч. Євсевій.** Батько св. Євсевія умер у вязниці за віру Христову, а мати повдовівши, перенеслася до Риму, де св. Євсевій ходив до шкіл і відразу звернув на себе загальну увагу. По скінченню шкіл, посвятився він духовному званню і одержав тайну священства. Тодішний папа Юлій І. назначив його відтак епископом в місті Самосатах у Сирії. Та саме тоді, коли св. Євсевій обняв самосатський владичий престіл, ширилася єретична наука Арія, проти котрої виступив молодий владика із великою ревністю. Це не подобалося Аріянам, які мали по своїй стороні навіть тодішнього царя і вони так повели справу, що св. Євсевія прогнано з владичого престола в Фригію, де він переніс багато прикростей. По кільканацятьох роках він вернув на свій епископський престіл іще з більшою ревністю виступив проти Аріян та почав доказувати ложність науки Арія не лише словом, але й письмом. Цего було єретикам вже забагато і вони в р. 379 по Р. Хр. самі викликали в Самосатах заворушення, а відтак ті заворушення використали на те, щоб тихцем схватити св. Євсевія, що мав тоді 88 літ, і за містом укаменувати. Так згинув св. священомученик Євсевій.

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЄНДАР

30, VI. Перше засідання Ґенерального Секретаріяту в Київі. По проголошенні першого Універзалу Центральної Ради, в якому заявлено: „Од нині сами творитимемо своє життя", рішилася Центральна Рада зорганізувати перше Українське Міністерство. Щоб не дразнити противників не назвали його міністерством, тільки генеральним секретаріятом, а міністрів секретарями. І вже 30. червня міг Генеральний Секретаріят зійтися на перше засідання. Була це дуже важна історичня подія. Цеж уже 173 роки минуло, як скасовано гетьманство в останнє, а з ним разом і гетьманську ґенеральну раду (що теж була міністерством України). Мало це й безпосередній успіх. Меньшости України побачили, що йде справжня державна робота й стали схильні вислати відпоручників у Центральну Раду, а це знов уможливило угоду з центральним російським правительством.

1. VII. 1917. Битва У. С. С. під Конюхами. По прориві в 1915 р. весною спинилася офензива австро-німецьких військ на межах Поділля. Зводилися бої то над Золотою Липою то пересувалися дальше на Схід над Стрипу. В 1917. по упадку царату в Росії, Керенський за впливом Франції вів дальше війну. Та російська армія була вже здеморалізована й не мала охоти до війни. Російська офензива не вдалася. Військо не хотіло воювати. Та всеж таки місцями держалося. Держалися головно українські полки. А по другому боці враз із австрійською армією йшли Українські Січові Стрільці. Не було вже в них цього запалу, що перше. І не диво! Тепер у Київі вже була своя українська влада. В полку У. С. С. виринула була навіть думка, що з проголошенням самостійности України треба розвязатися, бо годі вже виступати зі збруєю проти вільних народів бувшої царської держави. Та провідники народу сказали тоді Українським Січовим Стрільцям: „До життя покликав вас нарід і він скаже, коли вам розійтися". Стрільці, як карне військо, послухалися й дальше йшли в боєвих рядах. І хоч із важким серцем сповняли свій обовязок, як слід. І дальше вкривали воєнною славою стрілецький прапор та встелювали своїми молодецькими тілами боєвища. До таких славних боїв, належав і бій під Конюхами в бережанському повіті.

АСТРОНОМІЧНИЙ КАЛЄНДАР

29.	VI.	схід	сонця 3·21,	захід	19·33
30.	VI.	„	„ 3·21,	„	19·33
1.	VII.	„	„ 3·22,	„	19·33
2.	VII.	„	„ 3·23,	„	19.33
3.	VII.	„	„ 3·24,	„	19·33
4.	VII.	„	„ 3·24,	„	19·32
5.	VII.	„	„ 3·25,	„	19·31

Дня 3. VII. 3 год. 3 мін, перша чверть місяця.

БІРЖА

Доляр ам. 8·88 зол.

ЗБІЖЖА: (за 100 кг. льоко стація надан.). Пшениця дв. 41·75—42·75, пшениця с. 39·50—40·50, жито д. 15·50—16·00, жито сел. 14·00—14·50, ячмінь на мливо 14·50—15·50, ячмінь пашний 13·50—14· овес гал. 14·50—15·00, кукуруза 20·75—21·75, бараболя промисл. 0·00—0·, фасоля біла 45—55, фасоля колір. 30—35, фасоля краса 40—45, горох 1/2 Вікторія

23·75—25·75, горох пільн. 21·25—22·25, бобик 19·00,—20·00 вика чорна 26·50—27·50, вика сіра 25·—26·, гречка 21·75—22·75любинь 00·—00·, конюшина червона 000—000, просо 00·—00·, сіно прас. 6·00—7·00, солома прас. 4·50—5.

НАБІЛ: Маслосоюз платив 24. VI. за масло експортове солене пріма 4·20 за масло несолене бльокове 3·90 за кільог. за літру молока 0·25, за літру сметани 1·50, за копу яєць 4·80. зол.

ХУДОБА: За 1 кґ. живої ваги вола плачено 1·00—1·15 зол.; бугая 1·15—1·25, корови 1·20—1·30, теляти 0·75—1·10.

СВИНІ: Експортова різня Рукера на Знесінню коло Львова платить за товсті (солонинові) свині 1·70—1·80 зол. за кг. жив. ваги. За свині понад 120 кг. живої ваги по 1·70 — 1·80 зол. за кг. живої ваги, за свині на бекон (мясні на забій і вивіз до Англії 70 до 100 кг ваги) по 1·70 — 1·80 зол.

ШКІРИ: За велику кінську шкіру платиться 25·45 зол., за малу 12·45 зол. за кг. телячої шкіри 3·50 — 4·60 зол. за тяжку худобячу шкіру зол. 1·95 за кг. за легку 1·85 зол. за кг.

Ціни на шкіри трохи слабші, бо дуже багато шкір було на ринку. Уряд приготовляє розпорядження про зворот цла за шкіри при вивозі обуви. Купецькі орґанізації домагаються від уряду звільнення від оборотового податку всіх вивозових трансакцій.

—o—

ЩО ПРИКЛАДАТИ НА ЧИРАКИ

На чираки є ріжні домашні ліки. І так: 1) Зварити на масу кілька ложок льняного насіння і прикладати. 2) На хоре місце класти полотняну шматочку намочену в рідкім меді. 3) Розкроїти цибулю, спекти в попелі й розтерти з ложечкою дріжджів, все те завинути в полотняну шматинку, замочити в теплій воді і прикладати на чирак. Зміняти що пів години, доки чирак не трісне. 4) Дві ложки муки з льняного насіння, отруб або мякушки хліба варити 10—15 минут у воді, по вистудженню дати до полотняної шматочки, прикласти на чирак і що 2—3 години звогчувати літеплою водою.

ЩОБ КОРОВА СТОЯЛА СПОКІЙНО ПРИ ДОЇННЮ

Буває, що корова особливо первістка при доїнню копає. Радять собі на те так, що корові згинають передню ногу, привязують, або держать так зігнену в часі доїння. Але це не все помагає. Найпростіший і найліпший спосіб є опасати корову шнуром, грубим на палець. Цей шнур в часі доїння сильно стягнути, а по скінченню зараз з корови зняти. Так опасана корова стоїть спокійно й не копає.

ЧИ ЗНАЛИ, ВИ ЩО..

Іван Крабзек ув Ємбакрасі в державі Вісканзін в Зед. Держ. Півн. Ам. потребував 12 літ, постійним обтинанням 28 кущів базника довести до цього, що вони зрослись в таке крісло, як тут на образку. В кріслі нема ніодного цвяшка, ні кілочка.

Ще й нині в Сербії фунт волового мяса коштує ледви кілька сотиків. Зате масло там дуже дороге.

Фіґи є три рази поживніщі від хліба.

Також банани є дуже поживні, бо висушені мають аж 70 проц. цукру.

Канадійські острови не називаються від птички канарка тільки від латинського слова „Каніс" то є пес. По нашому булоб отже „собачі острови".

Самоїзди (автомобілі) парові винайшов в р. 1769 Куньо (Cugnot), а бензинові самоїзди інжинір Даймлєр (*1854 † 1900 р.) винахідник спалинового двигуна, в р. 1885 й інжинір Карло Бенц (*1844 в †1886).

Аспірину, як лік відкрив в 1899 р. Дрессер.

Олівці винайдено в Англії 1565.

Молотілки, машини до молочення винайшли 1860 Клєтон і Шатлворд (Clayton und Shuttleworth).

Барометер (прилад, щоб мірити тиснення повітря й так пізнавати погоду) винайшов року 1643 учений Торічелі,

Політичний словар

демобілізація (латин. слово). Кожна держава має крім постійного війська, ще й запасне т. зв. резерви, яке поликає в потребі, коли прим. грозить війна. Коли небезпека мине, або війна покінчиться, тоді ці запаси війська пускають назад до дому, демобілізують.

демоґрафія (грецьке слово), статистика, обчислення народу, наука про народи оперта на числах.

dementi (франц. слово, читай деманті) заперечення, опрокинення. Коли нпр. про якусь урядову справу оповіщують противники уряду правдиву чи неправдиву вістку, а цей уряд потім заявляє, що це неправда — то це називається „деманті".

демократія (грецьке слово), влада народу, демократична держава, це така держава, в якій влада спочиває в руках вибраних народом представників народу.

демократична партія, партія, що домагається влади для народу. Та з малими виїмками (в маленьких державах, таких як Швайцарія) ніколи не було й ніде нема правдивої демократії, бо всюди аґітатори беруть верх і тільки закривають свою владу (або тих, що їм платять) голосними кличами про „демократію".

З друкарні Щасного Беднарського в аренді „Кооперативи Промислу Графічного" у Львові, Ринок 9. — Телеф. 76-14.
Відповідальний редактор Антін Лотоцький
Видає Інститут Неп. Зач. П. Д.